

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Název projektu: Spokojená škola

Číslo projektu: OPVK.CZ.1.07/1.2.33/02.0039

Metodické pokyny k pracovnímu listu č. 1 – Co ukrývá 10 tajných skříněk

Žáci si procvičí určování slovních druhů a rozdíl mezi ohebnými a neohebnými slovy.

Doporučený čas: 45 minut (dle schopností žáků)

Seznam zdrojů k tématu:

Speciálně pedagogický web Kamily Balharové. Dostupné z: <http://www.kaminet.cz/ces.php>

Hra Mattel Scrabble originál CZ

Nástěnná tabule slovních druhů

Krabice na jednotlivé slovní druhy

Lístky se slovy

KRAUSOVÁ, Z; TERŠOVÁ R. *Český jazyk 6 učebnice pro šestý ročník ZŠ a primu víceletých gymnázií.*

Plzeň: Fraus, 2003. 1. vyd. ISBN 80-7238-206-3

Seznam pokynů k vypracování a splnění úkolů pracovního listu:

1. Četba vybraného textu a orientace v něm. Nejkratší a nejdelší slovo, věta, vlastní a obecná jména.
2. Lístky se slovy rozřadit do jednotlivých krabic – určení slovních druhů.
3. Rozdělit – ohebná a neohebná slova, pomocí předložek skloňovat, práce se synonymy a antonymy, se slovy souřadnými apod.
4. Kaminet – určování slovních druhů.
5. Hra Scrabble – tvorba slov z vybraných písmen.
6. V daném textu určit číslicí slovní druhy.

Úkol 1: Četba vybraného textu a orientace v něm

Nejkratší a nejdelší slovo, věta, vlastní a obecná jména.

Božena Němcová, Divá Bára (Krausová, Teršová, 2003 str. 72)

Obecní pastýř Jakub a jeho dcera bydleli v malé chaloupce. Chalupa stála osaměle na konci vesnice. Jakubova dcera Bára se odmalička starala o zeleninovou zahrádku. Před chaloupkou jim v létě kvetly růže. Bára často pomáhala svému otci pást krávy. Vždy je doprovázel jejich věrný pes Lišaj. O Báře lidé ze vsi říkali, že je divá.

Nejkratší slovo

Nejkratší věta

Nejdelší slovo

Nejdelší věta

3 jména vlastní

3 jména obecná

Úkol 2: Lístky se slovy rozřadit do jednotlivých krabic – určení slovních druhů

obecní – pastýř – jeho – v – malé – stála – osaměle – na – Jakubova – odmalička – o – jim – kvetly –
pomáhala – otci – pes – vsi – že – je

Úkol 3: Rozdělit slova na ohebná a neohebná

Pomocí předložek skloňovat, práce se synonymy a antonymy, se slovy souřadnými apod.

obecní – pastýř – jeho – v – malé – stála – osaměle – na – Jakubova – odmalička – o – jim – kvetly –
pomáhala – otci – pes – vsi – že – je

ohěbná:.....

.....

neohebná:.....

.....

synonyma: malé antonyma: malá

bydleli kvetly

slova souřadná ke slovu *otec*:

Úkol 4: Kaminet – určování slovních druhů

Úkol 5: Hra Scrabble – tvorba slov z vybraných písmen

Práce ve skupinách, vytvořit alespoň 10 slov.

.....

.....

.....

Úkol 6: V daném textu urči číslicí slovní druhy

(Krausová, Teršová, 2003 str. 90)

Hračky provázejí lidskou společnost již od raných dob.

Na začátku to byly obyčejné klacíky, dřívka nebo kameny zajímavých tvarů.

Později se objevila první vědomě vyrobená hračka.

Řešení:

1.

Nejkratší slovo: a, o , v

Nejkratší věta: Chalupa stála osaměle na konci vesnice

Nejdelší slovo: zeleninovou

Nejdelší věta: Obecní pastýř Jakub a jeho dcera bydleli v malé chaloupce.

3 jména vlastní Jakub, Bára, Lišaj

3 jména obecná pastýř, dcera, pes

2.

obecní – pastýř – jeho – v – malé – stála – osaměle – na – Jakubova – odmalička – o – jim – kvetly – pomáhala – otci – pes – vsi – že – je

1. pastýř, otci, pes, vsi

2. obecní, malé, Jakubova

3. jeho, jim

4.

5. stála, kvetly, pomáhala, je

6. osaměle, odmalička

7. v , na, o

8. že

9.

10.

3.

obecní – pastýř – jeho – v – malé – stála – osaměle – na – Jakubova – odmalička – o – jim – kvetly – pomáhala – otci – pes – vsi – že – je

ohebná: obecní, pastýř, jeho, malé, stála, Jakubova, jim, kvetly, pomáhala, otci, pes, vsi, je

neohebná: v, osaměle, na, odmalička

synonyma: malá: nízká antonyma: malá: velká

bydleli: žili

kvetly: zvadly

slova souřadná ke slovu *otec*: matka, dcera, syn

6.

Hračky provázejí lidskou společnost již od raných dob.

1, 5, 2, 1, 6, 7, 2, 1

Na začátku to byly obyčejné klacíky, dřívka nebo kameny zajímavých tvarů.

7, 1, 3, 5, 2, 1, 1, 8, 1, 2, 1

Později se objevila první vědomě vyrobená hračka.

6, 3, 5, 4, 6, 2, 1